

Низом Қосим

РАМЗИ ВАТАН

**Душанбе
2019**

ББК 84 тоҷик 7-5
Қ - 83

**Мураттиб ва муҳаррир
Асадулло Раҳмон**

**Қ- 83 Низом Қосим. Рамзи Ватан (шеърҳо). Душанбе,
2019. 72 саҳ.**

Солҳост, ки шахсияти нотақрор ва корномаҳои мондагори Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ-Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барҳақ мавриди назари аҳли қаламанд ва садҳо шеърӯ манзума, очерку мақола исботи ин гуфта аст.

Беҳтарини он навиштаҳо далели ихлоси беандоза ва мисоли равшани муҳаббату самимияти муаллифон ба ин симои бузурги миллату давлатанд ва паҳлӯҳои гуногуни шахсияти беназиру фаъолияти пурсамари ўро бозгӯ мекунанд. Дар айни ҳол таваҷҷуҳи хонандагон ҳам ба ин мавзӯ пайваста меафзояд ва зарурати шеърӯ таронаҳое, ки симои Пешвои миллатро арзанда инъикос бинамоянду ба хонандаву шунаванда лаззати бадеӣ бибахшанд ва шоистаи дар маҳфилҳои гуногун тараннум кардани кӯдакону наврасон ва ҷавонон бошанд, бештар мешавад.

Ин шеърӯ таронаҳо, ки дар тӯли қариб бист сол дар бораи шахсият ва сиёсати созандаи Сарвари давлат гуфта шудаанд ва дар маърақаҳои зиёди сиёсиву фарҳангии мамлакат садо дода, ба қавле аз имтиҳони хонандаву шунавандаи соҳибзавк гузаштаанд, бо ҳамин сабаб ба ҳам оварда, баҳри чоп манзур мегарданд. Бовар дорем, ки маҷмӯа барои хонандагону донишҷӯён ва дигар мутаваҷҷеҳони ин мавзӯ заруру қолиб ва дар тарбияи завқу салиқаашон саҳмгузор хоҳад буд.

ISBN 978-99975-322-6-8

© Низом Қосим 2019

Пешгуфтор

Миллати фарҳангсолору тамаддунофари тоҷик тӯли саргузашти печидаву пурталотум ва ибратбахши худ шахсиятҳоеро эҳтирому арҷгузорӣ намудааст, ки бо хираду ҷавонмардӣ ва фидокориву ҷонбозиҳояшон халқро сарчамъ, фарҳангу забонро ҳифз, сарзаминро муҳофизат ва мулкро обод кардаанд. Ҳар як сулолаи давлатдорӣ мо барои имрӯзу фардо саҳифаҳои ибратомӯзи таърихи гузаштагонанон ба ҳисоб рафта, боиси ифтихору сарфарозии наслҳои оғоҳу бедордил аст. Гузаштаро хондаему шунидаем ва имрӯзро бо чашми сардидаву дар мизони ақлу хирад баркашидан вазифаи зиёиёну эҷодкоронест, ки аз ҳар як ҳодисаи рӯзгор бохабаранд ва дар кӯраи гирудору ҳаводиси зиндагӣ месӯзанду месозанд.

Роҳи ноҳамвору пурхатари давлатсозии Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои наслҳои имрӯзу фардои миллат намунаи олии он хислату рафтор ва қору пайкорест, ки аҳли адаби мо ҳазорсолаҳо барои тарбияи одамият гуфтаанд.

Дар баробари садҳо адибон, тайи бист сол аст, ки шоир Низом Қосим ҳам лаҳзаҳои нотакрору сабақомӯзи таърихино бо эҳсоси баланди ҷавонмардиву қамоли масъулият рӯи қоғаз меорад ва чакидаҳои хомааш маҳфилу ҷашнҳои рангу ҷилои наву фарқкунанда эҳдо менамоянд. Он ҷӣ дар ин китоб ҷамъ оварда шуд, бозгӯи заррае аз умри бобаракат ва инъикоси қитъае аз роҳи пурифтихори Пешвои муаззами миллат аст, ки оинаест дар рӯ ба рӯи ташнағони каломи бадеъ – хонандағону донишҷӯён.

Нашр ва дастрасии китоби мазкур чун ганҷи беназир ба китобхонаҳои мактабҳои миёнаву олии муфид арзёбӣ мегардад.

Бо эҳтиром Асадулло Раҳмон

Симои халқ

Бишуд чун ҳоли кишвар танг, бо рӯи кушод омад,
Барои родмардиरो намудан марди род омад,
Зи хуршеди нигоҳаш абри навмедӣ бабод омад,
Зи сомон чустанаш сомони Сомонӣ ба ёд омад.

Чавон буду вале тадбири пирони ҷаҳонаш буд,
Ғами таъриху дарди рӯз андар мағзи ҷонаш буд,
Басо гирдобӣ қисмат хуфта дар ашки ниҳонаш буд
Ва рӯди обрӯи халқ дар азми аёнаш буд.

Чавонмардона барпо хест ӯву азми майдон кард,
Алайҳи нохудоғоҳии халқи хеш исён кард,
Сипар худро барои ҷисму ҷони Тоҷикистон кард,
Гузашт аз тирборону Ватанро меҳрборон кард.

Зи халқ афшонда нохудоғаҳиву бенишониро,
Тавоно кард расми ҳамдиливу ҳамзабониро,
Замон бахшид ин халқи заминиву замониро,
Накӯ бинмуд бар халқаш нигоҳи зиндагониро.

Чу шуд дар роҳи азми беназираш ҳамназар бо ӯ,
Зи нав гардид соҳиббол халқи муштипар бо ӯ,
Ба нангу номи худ афзуду шуд бисёртар бо ӯ,
Натанҳо халқу мулке, худ ҷаҳоне шуд дигар бо ӯ!

Зи худафрӯзиаш афрӯхт аз нав ахтари тоҷик,
Бишуд бо халқи худ болиданаш болу пари тоҷик,
Бурун овард аз некӯ садафҳо гавҳари тоҷик,
Зи нав бигзошт ӯ тоҷи каёнӣ бар сари тоҷик.

Дигар иқболи мардумро нигар, иқболи ӯро бин,
Ба ҳар сӯе биёрад рӯй, истиқболи ӯро бин,
Накӯ омоли ӯро бину некӯ фоли ӯро бин,
Яқин ворастигии мулк – Истиқлоли ӯро бин!

Дигар ӯ нест ӯ, симои халқи Тоҷикистон аст,
Ба дунё чилвагар дунёи халқи Тоҷикистон аст,
Аз ӯ минбарбаланд овои халқи Тоҷикистон аст,
Умеди рӯшанаш фардои халқи Тоҷикистон аст!

Сулҳ овард ӯ...

(дар 15-солагии Истиқлолияти давлатии кишвар)

Соҳибистиклол кишвар!
Мо, ки ҳамзоди туем,
Зодаи озолии ту, рӯҳи озоли туем,
Ҳамдамони лаҳзаҳои шоду ношоди туем,
Дар раҳи парвози фардо боли иршоди туем.

Ёд дорад зиндагӣ - чун бахти Шӯро шӯр шуд,
Аз миёни дилқарибонаш қаринӣ дур шуд,
Бар сари Эраҷ зи дигар ҷабри Салму Тӯр шуд,
Точдорӣ, эй дарего, расми номанзур шуд.

Аз миён бархост ногаҳ тоҷбарсар тоҷике,
Мулкро кард аз хатар огоҳ бофар тоҷике,
Тоҷиконро ҷамъ овард аз ҳама дар тоҷике
Зарра-зарра, ҳамчу аз регии равон зар, тоҷике.

Аз дилу аз ҷон намуд оғоз ӯ бо ҷанг ҷанг,
Буд дар майдон варо ҷавшан фақат номусу нанг,
Нармиаш афтонд эй бас аз кафи дилсанг санг,
Тангбинонро дили бикшодааш бинмуд танг.

Сулҳ овард ӯ барои халқи хеш аз он набард,
Балки сарсабзӣ намуд эҳдо ба ҳар як рангзард,
Побапо бо халқ роҳи саҳти эҳёро сипард,
Ҳамдилиро боз дар дилҳои мардум зинда кард.

Гуфт, дилро чун руҳаш бикшода, пеши марду зан:
«Ҷанг ҷангу нанг нанг аст, эй азизони Ватан!»
Шуд мусаллаҳ дар набарди хеш бо некӯ сухан,
Бо адуи сулҳи кишвар кард ҷанги танбатан.

Хешро афрӯхт ӯ дар шоми халку шамъ шуд,
Халқ чун парвона аз ҳар сӯ ба гирдаш чамъ шуд,
Бахравар аз файзи ҳарфаш ҳар касеро самъ шуд,
Дар раҳи созандагӣ бочаҳд шуд, ботамъ¹ шуд.

Он ки Кохи оштӣ бунёд дар оғоз кард,
Хештанро то абад бо халқи худ дамсоз кард,
Аз раҳи меҳру вафо сӯи ҷаҳон овоз кард,
Рафт бо ин роҳу роҳи зиндагӣ ҳам соз кард.

Эй ки дорӣ меҳри афзун, ҷаҳди афзунро бубин,
Боғу роғи гулфишони кӯҳу ҳомунро бубин,
Дидаи пурнури фардо – НОБ-и Роғунро бубин,
Бар сари боло ниғаҳ кун, рӯи гулгунро бубин!

Бин равон аз Сангтӯда тӯдаи нури варо,
Чун куҳистонаш сари болову манзури варо,
То ба домони уфукҳо шаҳраҳи дури варо,
Номи пуровозаи дар даҳр машҳури варо!

Боғбоно, аз фарат сад боғ дар даврон шукуфт,
Боғи нангу ном дар дунёи ҳар инсон шукуфт,
Инак, аз гулҳои уммедат «Баҳористон»² шукуфт,
Андар ин оина садҳо чеҳраи хандон шукуфт!

Эй азизи чону дил, кори азизонро нигар,
Аз тараб давре бизан, дар давр давронро нигар,
Гӯ ба Исмоили Сомонӣ, ки сомонро нигар,
Тоҷи фаҳратро ба сар кун, Тоҷикистонро нигар!

---

¹ *Чашидошт, умед, чизеро беҳад ва самимона хостан.*

² *Телевизиони «Баҳористон».*

Эй Ватан, ҳар лаҳзаи баҳти ту сад соли дил аст,
Рӯзи Истиклоли ту Наврӯзи иқболи дил аст,
Понздаҳ сол аст морову басо фоли дил аст,
Понздаҳ соли ту моро понздаҳ боли дил аст!

Сарзамино, бин, замину осмон моро шинохт,
Мо ҷаҳон бишнохтему ин ҷаҳон моро шинохт,
Шуд парешон хасм, ҷамъи дӯстон моро шинохт,
Парфишон сад парчами рангинкамон моро шинохт!

Эй Ватан, поянда бод ин шодии беохират,
Баҳти мой, кам мабодо қудрати бахтофарат,
Аз ҳазорон соли ту хонад ҳазорон³ дар барат,
Офарин гӯяд ҷаҳоне бар шукӯҳу бар фарат!

---

³ Андалебон, булбулон.

Ормон

Чавониро фидо кардам, диёрам то чавон бошад,
Гузаштам борҳо аз ҷон, ки ҷонаш дар амон бошад.

Чу аз ҳар ҷонибе сӯи Ватан боди хазон омад,
Баҳорамро сипар кардам, ки эмин аз хазон бошад.

Ман аз ин сарзамин тиру камонро дур бинмудам,
Ки андар осмонаш пурчило тирукамон бошад.

Қасам бо шири модар хӯрдаам дар назди халқи хеш,
Ки бахту роҳи умраш ҳамчу шири модарон бошад.

Дилу рӯи кушодамро ба дунё пешкаш кардам,
Ки мулки кӯчакам дар чашми дунё бекарон бошад.

Ба минбарҳои болои ҷаҳон бурдам забонамро,
Ки халқи хушзабонам бо ҷаҳоне ҳамзабон бошад.

Басо хорӣ кашида, ғунҷаи уммед парвардам,
Ки хориро набинад ин диёру гулфишон бошад.

Маро ҳар боғ пайғомест аз гул кардани дилҳо,
Маро ҳар мазраи сабзе зи сарсабзӣ нишон бошад.

Бувад нонрезаву нони Ватан болои чашмонам,
Дилам ҳамрози пирону аниси тифлакони бошад.

Кунам тоҷи сари дунё дилоро Тоҷикистонро,
Зи тахту тоҷи ин дунё ҳаминам ормон бошад.

Давронсоз

Ба авчи осмон хуршеди тобонат муборак бод!
Ба зери хок сарсабзии ҳар донат муборак бод!

Ба мулки беҳтар аз Наврӯзгаҳ хуш бод Наврӯзат,
Ба боғистони ҳиммат навбаҳоронат муборак бод!

Чу Сомонӣ накӯ дарёфтӣ сомони мулкатро,
Саропо кору пайкори басомонат муборак бод!

Чу азмат буд осон кардани душвори халқи хеш,
Дар ин раҳ шуд ҳама душвор осонат, муборак бод!

Муборак нони бо заҳмат расида рӯи гулхонат
Ва ҷонӣ дӯстонат гирди гулхонат муборак бод!

Аз ин мулку макон рондӣ чу расми бастароҳиро,
Кушоди роҳу расми раҳкушоёнат муборак бод!

Муборак нури Норақ дар дилу дар манзилат умре,
Ба мулки ормонат нури Роғонат муборак бод!

Чу паймонхоҳ пур бодо туро паймонаи шодӣ,
Чу давронсоз ин созанда давронат муборак бод!

Сучуде бар сари аз хоксорӣ ҷониби хокат,
Сари аз фаҳри дил бар авчи кайҳонат муборак бод!

Шудӣ марди ҷаҳонӣ бо ҷаҳонӣ кору афкорат,
Ҷаҳонӣ сӯзҳо дар ҷисму дар ҷонат муборак бод!

Тилоӣ моҳии уммед бар дарёи дил додӣ,
Тилоӣ шасту рӯди пур зи туғёнат муборак бод!

Муборак бод тоҷат бар сари зебандаи тоҷат
Ва соҳибтоҷ давлат - Тоҷикистонат муборак бод!

Қахрамони Ваҳдат

Чун халқи холиқи мо ҳар сӯ зи ҳам чудо шуд,
Бечо ба зери гардун барҷои мо зи чо шуд,
Ҳарфи муҳаббати ту, ҳарфи зи ваҳдати ту
Бар ҷумла ҷони ҳаста монандаи даво шуд.

Номи туро нависем, эй Қахрамони Ваҳдат,
Бо оби ноби тилло дар тоқи Қасри Миллат!⁴

Номус парчамат шуд, то ёди нанг кардӣ,
Дар роҳи сулҳи миллат бо ҷанг ҷанг кардӣ,
Садҳо гиреҳ кушодӣ, пайваста қалбҳоро,
Бо меҳр сад бағалро холӣ зи санг кардӣ.

Номи туро нависем, эй Қахрамони Ваҳдат,
Бо оби ноби тилло дар тоқи Қасри Миллат!

Ҳар роҳи ту чу роҳи бахти сафеди халқ аст,
Нерӯғаҳат чу барқи чашми умеди халқ аст,
Чун марди ваҳдатовар ҳастӣ саодатовар,
Ҳар рӯзи неки умрат рӯзи саиди халқ аст.

Номи туро нависем, эй Қахрамони Ваҳдат,
Бо оби ноби тилло дар тоқи Қасри Миллат!

Сад минбари баландат маъвои роз бодо,
Иқболи халқи ҳешат умре ниёз бодо,
Кӯтоҳ агар бигӯем, сӯи саодати халқ
Дастат дароз бодо, умрат дароз бодо!

Номи туро нависем, эй Қахрамони Ваҳдат,
Бо оби ноби тилло дар тоқи Қасри Миллат!

---

⁴ Байти устод Бозор Собир.

Ин мулоқоти поки наврӯзӣ...

Ин мулоқот, эй мулоқӣ, нест
Гул задан бар кулоҳу тоқӣ!
Нест
Ҷониби чашнгоҳ рафтани ҳам,
Ҳамчу ҳангомаҳо рафтани ҳам!

Ин мулоқот кори сангин аст,
Кори як марди заҳматоин аст,
К-аз диёраш зиёиён хоҳад,
Аҳли дил хоҳад, аҳли ҷон хоҳад,
Аз ғаму дарди ҳалқи мо гӯяд,
Аз дилу ҷону ҳалқи мо гӯяд.

Мо вале будаем дар суҳбат
Онҷунон пурдилу ба он вусъат?!
Войи мову шумо!
На он сонем,
Войи дигар, агар намедонем!
Мо кам аз ҳешу беш камзарфем,
Хешхоҳем саҳту пурҳарфем,
Ҳарфамон ҳамчу завқамон пир аст,
Ҳамчу нури чароғи тасвир аст –
Кай аз он гарм мешавад як дил?
Ҳайфи он шамъ,
Ҳайфи он маҳфил...

Лек гарм аст, гарм кафҳомон,
Ё ки дар каф бувад ҳадафҳомон?!
Дилзанӣ ку?
Ба кафзанӣ хубем,
Бо кафи саҳти хеш мекӯбем
Ҷумла андешаи мулоимро,
Завқро, фикрҳои солимро.

Ман чи гӯям зи ҳоли оқилҳо? –
Бар тарозуст дидаи дилҳо...
Камдилон лек пур ҳамегӯянд,
Дурбинанд,
Дур ҳамечӯянд:
«Ман намехостам сухан гӯям,
Бояд аммо ду-се даҳан гӯям...»
Ғайри ҳазён дар он суханҳо нест,
Манъи ақл аст,
Ҳеч маъно нест,
Ҳарфи бемағзи беҳад аст фақат,
Зишту бадру хушомад аст фақат.
Бо чунин сатҳи пасту ҳиммати паст
Меравад фитрати баланд аз даст!
Ё раб, аз он ҳама хазафпора,
Мешавад маҳфили ҳадаф пора!

Сарвар аз ибтикор мегӯяд,
Роҳу тадбири кор мечӯяд,
Мо дар ин раҳ магар на бо ӯем,
К-аз ғами асли худ намегӯем?
Инчунин гар хамӯш биншинем,
Дар тарақҳо чу муш биншинем,
Ё ки гӯему беҳадаф гӯем,
Зар ниҳон монаду хазаф гӯем,
Розчӯро ба чашми кам бинем,
Ростгӯро чу муттаҳам бинем,
Мо чи ёрони Сарвари мулкем? –
Ёри нодони Сарвари мулкем!

Гар зиёӣ, эй дили сода,
Бо раҳи дил бирав наафтода,
Бо раҳи тозаву ба расми куҳун
Дар худат маҳви бесаводӣ кун!
Бигзар аз рӯзгори олимсоз,

Дар худат мактабу муаллим соз!
Дуртар аз вазорати фарҳанг
Дар худат кун иморати фарҳанг!

Ин мулоқоти поки наврӯзӣ
Расми дилсозӣ асту дилсӯзӣ,
На куҳанҳарфиву куҳангӯист,
Ҷои аз дарди дил суҳангӯист.
Марди дунёст Сарвари кишвар,
Гӯш надҳад ба кӯчагӣ дигар!

Хидмати аҳли дил на кафкӯбист,
Хидмати аҳли дил хазафрӯбист,
Шеърӯ афқору санъати хуб аст,
Бар дилу рӯҳ хидмати хуб аст!
Ҳаст эй бас баланд ин минбар –
Минбари Халқ, минбари Сарвар,
Нест майдони худнамоиҳо,
Касфурӯшиву худбаҳоиҳо,
Маҳфилаш сахнаи тамаллуқ нест,
Сарвари мулк бетааллуқ нест,
Ў тааллуқ ба ростӣ дорад,
Ростиро қачӣ намефорад!

Рӯзи интиҳоб

Омад аз нав боз рӯзи интиҳоб,
Дод бар ҳар сина сӯзи интиҳоб.
Дид бояд нек фоли мулкро,
Пурсаодат ҳафт соли мулкро.
Ҳафт соли тоза набвад ҳафт сол,
Бошад он ҳафтод соли бемисол,
Интиҳоби он касе пас вочиб аст,
К-ӯ ба дунё халқи худро соҳиб аст!
Он ки ӯ афканд аз по чангро,
Кард охир танг ҳоли тангро,
Он ки бо чон буд пайвасти диёр,
Хест бар по, гашт ҳамдасти диёр,
Лаҳзаи мушкил, накарда мову ман,
Дарси мардӣ дод бар аҳли Ватан,
Хешро зад байни обу оташаш,
Сохт соҳибсарҳадаш, шуд Орашаш!

З-он ҳама мушкил магар осон гузашт? –
Борҳо аз худ гузашт, аз чон гузашт!
Халқро аз асли халқ огоҳ кард,
Халқро раҳ доду соҳиброҳ кард,
Бо дили дарёву бо рӯи кушод
Роҳу расми неки пулсозӣ ниҳод,
Кард афзун меҳру ёриро зи нав,
Хислати бунёдкориро зи нав,
Ақдро омехт бо қалбу гудохт,
Сохт давлат аз дигар, ҳам халқ сохт!

Инак, омад боз рӯзи интиҳоб –
Рӯзи фарқи тозаи об аз сароб,
Пеши рӯ омад фаровон номзад,
З-он миён фарде мабодо номбад,
Лек номи неки як тан дигар аст,
Офтоб аст ӯву боқӣ ахтар аст!

Бингар он симои миллат гаштаро,
Рамзи подории давлат гаштаро,
Точикона рӯнакӯю дилнакӯст,
Гарму рӯшан хонаҳои дил аз ӯст!

Аз миён бархез, аё эй далқдор,
Ҷ Ватандор асту ҳам ӯ халқдор!
Ҷст раҳбар, раҳзане даркор нест,
Ҷст сарвар, ҳоҷати сарбор нест!
Дар ҳама минбар баланду сарфароз
Ҷ забони мост – поку дилнавоз!
Олам аз ин тоҷдори ному нанг
Тоҷикистонро шиносад бедиранг!

То ки бошад боз ҳам халқ инчунин –
Сар ба авҷи қисмату по бар замин,
Сӯи бахти хеш бошад раҳкушо,
Ҳар раҳе бошад барояш раҳнамо,
Чашми бахташ то шавад пурнуртар,
Дасти аз маш то шавад пурзӯртар,
Пур варо арзанда фарзандон шавад,
Ҳар нафар Эмомалӣ Раҳмон шавад,
Бо тамоми ҳастиам имрӯз ман
Медиҳам овоз бо номи Ватан,
Субҳдам, бӯсида рӯи Офтоб,
Мекунам рамзи Ватанро интиҳоб!

Наврӯзгоҳи маънавӣ

Дар ифтитоҳи Китобхонаи миллӣ

Халқи мо бо фазлу бо илму адаб
Соҳиби афкори ноб аст аз қадим,
Бо нақӯ пайғамбари роҳи ҳақаш
Мардуми соҳибкитоб аст аз қадим.

Аввалин пайғамбари соҳибкитоб
Покчону покдил Зардушти мост,
То кунун пиндору кирдори нақӯ
Дар раҳи ҳақ пуштбону пушти мост.

Халқи мо дар зулмати асру замон
Шамъи илму маърифат афрӯхта,
Доим аз ганчинаи умри азиз
Ганчи илму маърифат андӯхта.

Ҳар ки пайванд аст бо ин марзу бум,
Човидона ҳаст пайванди китоб,
Дар дили ҳар тоҷике барҷо бувад
Ҳайкали бе мислу монанди китоб.

Муҳташам бунёди кохе инчунин
Бар китоб асли муҳаббат будааст,
Рамзи пайванди китобу халқи мо,
Чун давоми Кохи миллат будааст.

Ин бино чун чашми бинои дил аст,
Балки аз хишти муҳаббатҳои мост,
Дурбинӣ асту дурандешӣ аст,
Пояи арзандаи фардои мост.

Пур бувад ин кох аз некӯ китоб,
Бояд аз хонанда онро пур кунем,
Чун садаф метобад он пеши назар,
Боядаш пургавҳару пурдур кунем.

Бояд он бошад барои ақли мо
Ҳамчу як парвозгоҳи бегазанд,
То ба авчи донишу номусу нанг
Бол бикшоем аз ин кохи баланд!

Навбахори бегазон бошад китоб,
Балки ҷовидона Наврӯзи дил аст,
Ақлу дилро гарму рӯшан мекунад,
Оташи поки дилафрӯзи дил аст.

Эй басо дилташнаи дониш кунун
Ин маконро пур кунад бо тобу таб,
Боғи меҳр аст он, зи меҳри боғбон
Бишкуфад эй бас гули илму адаб!

Хуш ба Наврӯз аст нав-нав армуғон,
Хуш ба Наврӯз аст, эй ёрон, навӣ,
Зеби Наврӯзи ҷаҳонимон бувад
Ин накӯ Наврӯзгоҳи маънавӣ!

Аз фарози кохи бемисли замон
Ин бувад савганд моро дар ҷавоб:
Умри мо пайванд бошад ҷовидон
Бо Ватан, бо ақлу дониш, бо китоб!

Офарин илҳомбахшашро зи ҷон,
Бар ҳама бунёдкораш офарин,
Меҳри мо бояд, ки бошад бар китоб
Лоқи бемисл кохе инчунин!

Меъмори Истиқлол

Ба ҳиммат умри зеборо ҳама сарфи Ватан кардӣ,
Ватан гуфтӣ зи чону гӯш бар ҳарфи Ватан кардӣ,
Касонеро, ки дил ҳар ҷонибу рӯ ҳар тараф буданд,
Ба оғӯши Ватан хондиву ҳамтарфи Ватан кардӣ.

Ту ёрӣ бо ҳама дунё, аё эй ёри Истиқлол,
Бувад дасту дилат пайваста андар кори Истиқлол,
Ба ҳар ҷо мондаӣ аз хештан осори Истиқлол,
Муборак чашни Истиқлолат, эй меъмори Истиқлол!

Харидӣ борҳо бо қимати ҷон ҷони миллатро,
Ба ҷон эҳсос кардӣ мушкилу осони миллатро,
Ба муште чамъ овардӣ чу ангуштони миллатро,
Чаҳоне дид боло пуртавон дастони миллатро.

Ту ёрӣ бо ҳама дунё, аё эй ёри Истиқлол,
Бувад дасту дилат пайваста андар кори Истиқлол,
Ба ҳар ҷо мондаӣ аз хештан осори Истиқлол,
Муборак чашни Истиқлолат, эй меъмори Истиқлол!

Диёрат сер аз ҷон буду акнун сер аз нон аст,
Раҳо аз бастароҳӣ гаштаву пайванди даврон аст,
Дилаш гарму дурахшон, манзилаш гарму дурахшон аст,
Давоми Оли Сомон – тоҷбарсар Тоҷикистон аст!

Ту ёрӣ бо ҳама дунё, аё эй ёри Истиқлол,
Бувад дасту дилат пайваста андар кори Истиқлол,
Ба ҳар ҷо мондаӣ аз хештан осори Истиқлол,
Муборак чашни Истиқлолат, эй меъмори Истиқлол!

Зодруз

Зодрузе метавонад буд
Зодрузи хандаи хуршед,
Зодрузи шуълаи уммед,
Зодрузи марги зулмат,
Зодрузи марги вахшат,
Зодрузи марги рӯзи сахт,
Зодрузи шодрузи бахт.

Зодрузе метавонад буд
Зодрузи тобиши сад раҳнамо анчум,
Зодрузи сабзиши гандум,
Зодрузи рӯиши пурзаҳмати сарсабзаи тар
аз дили санг,

Зодрузи шуълаҳои гарму рангин
аз муҳити сарду беранг,
Зодрузи васли обу ҳалқи ташна,
Зодрузи васли ноневу диле гушна.

Зодрузе метавонад буд
Зодрузи охири ғамҳо,
Зодрузи аввали эҳё,
Зодрузи қатъи фасли тирборон,
Зодрузи авчи фасли шеърборон,
Зодрузи васли ҳарфи шодиофар
бо лаби хомӯш,
Зодрузи фасли гулчӯш.

Зодрузе метавонад буд
Зодрузи эҳтироми обҳои соф,
Зодрузи эҳтишомии адлу инсоф,
Зодрузи роҳҳои сӯи дунё боз,
Зодрузи роҳчӯёни сарафроз,

Зодрӯзи васли чашми мунтазир
                                    бо шодии дидор,
Зодрӯзи нангу ному ор,
                                    хамдастии подор.

Зодрӯзе метавонад буд
Зодрӯзи бо чаҳоне гуфтугӯ кардан,
Зодрӯзи ормонро раҳнамои орзӯ кардан,
Зодрӯзи чашмахоро роҳчӯ бинмуда, чӯ кардан,
Зодрӯзи обхоро обрӯ кардан.

Зодрӯзе метавонад буд
Зодрӯзи нурбори рӯшной,
Зодрӯзи меҳрзори ошноӣ,
Зодрӯзи родмардӣ,
Зодрӯзи шеваи озодмардӣ.

Зодрӯзе метавонад буд
Зодрӯзи арҷмандии диёре,
Зодрӯзи сарбаландии диёре,
Зодрӯзи тахти як давлат,
Зодрӯзи бахти як миллат...

Зодрӯзе инчунин зебо муборак бод,
Шодрӯзи нозанин эҳе муборак бод!

Пешвои Миллат

Пурнур шахчароғӣ, эй раҳнамои Миллат,
Раҳҷӯи бахти халқӣ, эй раҳқушои Миллат.

Дастони Сулҳу Ваҳдат бо хуни дил навиштӣ,
Аз хишти ҷисму ҷонат кардӣ бинои Миллат.

Кам сарваре ба олам бо чораи фароҳам
Аз интиҳои Миллат ҷуст ибтидои Миллат.

Дар ҷону дил гирифтӣ аз сидқ дарди Миллат,
Гаштӣ табиби Миллат, кардӣ давои Миллат.

Аз бераҳӣ кашидӣ то оғаҳӣ Ватанро,
Аз оғаҳии Миллат ҷустӣ бақои Миллат.

Киштишикаста Миллат омад ба соҳил охир,
То аз Худо расидӣ, эй ноҳудои Миллат.

Ҳар бенавои қисмат аз ту навои дил ёфт,
Оҳанги бахт бинмуд, шуд ҳамнавои Миллат.

Бо чеҳраи кушода, бо ҳиммати зиёда
Бурдӣ ба рӯи дунё нуру сафои Миллат.

То чашми даҳр бурдӣ симои дилкашашро,
То минбари ҷаҳонӣ бурдӣ садои Миллат.

Байни ҳазор миллат дар чашми даҳр аён аст
Бо қомати расоят арзанда ҷои Миллат.

Аз софиат сиёсат бинмуда тарки ҳилат,
Бо сидқ менамояд хидмат барои Миллат.

З-ин рӯ, карини мардум ҳастӣ чунон, ки акнун
Чун мардумак азизӣ дар дидаҳои Миллат.

Хуш ҳоли он ки ин сон бинҳода аз сари сидқ
Дилро ба роҳи Миллат, сарро ба пой Миллат.

Эй тифли Миллат аз ту ҳамгоми зиндагонӣ,
Хушноми зиндагонӣ пурдил ниёи Миллат.

Эй чонудилмунаввар, эй сӯи нур раҳбар,
Аз ту зиё гирифта аҳли зиёи Миллат.

Эй раҳнамой ахтар андар самои даврон,
Эй дилфидои Миллат, эй чонфидои Миллат.

Шуд пеши роҳи Миллат во аз ту сӯи давлат,
Пеши раҳи ту во бод, эй Пешвои Миллат!

(Шеър, ки аз дил омад, аз банда не, аё дӯст,
Бар пурбаҳои Миллат бошад баҳои Миллат!)

Тақягоҳ

Эй халқи меҳрубон, эй ёри роҳи ман,
Ҳастам гувоҳи ту, ҳастӣ гувоҳи ман.

Бо ман ту ҳамтанӣ, ман бо ту ҳамтанам,
Ҳамҷони ман туй, ҳамҷони ту манам.

Як умр мазҳабат ободкорӣ аст,
Бунёнгузорӣ аст, бунёдкорӣ аст.

Мондаст дини пок аз Зардуҳишти ту,
Аз дони некӣ аст сарсабз кишти ту.

Будем ёри нек, будем хасми бад,
Мондем ҷовидон бо санъату хирад.

Пиндорамон–накӯ, гуфторамон–накӯ,
Рафторамон–накӯ, осорамон–накӯ.

Сабз аст умри ту аз донаи сухан,
Ҳар донаи сухан – дурдонаи Ватан.

Таърихи ту маро додаст обутоб,
Баҳрат гузашта ман аз оташу аз об.

Кардам ба гуфти ту, кардӣ ба гуфти ман,
Бо туст доимо гуфтушунуфти ман.

Бо чашми ҷону дил ман дидаам дуруст –
Ин мулк то абад рӯшан зи ақли туст.

Ман дидаам дуруст – бахтат зи ваҳдат аст,
Гар ёри ваҳдатӣ, ёрат саодат аст.

Эй халқи сарбаланд, собит ба мисли кӯх,
Асли ғурури ту мебахшад ам шукӯх,

Мебахшад тавон, мебахшад эътимод:
Ин мулк мешавад обод аз ин зиёд.

Эй халқ, мешавӣ озодатар аз ин,
Бар сарзамини худ дилдодатар аз ин.

Ман ҳамдами туям дар ин раҳи умед,
Эй дилсафеди ман, бодо раҳат сафед.

Дар ин раҳи умед, эй мардуми Ватан,
Ман – тақягоҳи ту, ту – тақягоҳи ман!

Ҳизби халқ

Дар ҳошияи оинномаи ҲХДТ

То замоне, к-ин ҷаҳон бекизб нест,
Миллате беҳизб нест.
Ҳизби ҳар миллат нахуст озодӣ аст,
Кӯшиши ободӣ аст.
Рустан асту аз ҷудой растан аст,
Бастану пайвастан аст.
Хешро аз хеш пайдо кардан аст,
Зеби дунё кардан аст...
Тоҷикистон ҳам чу истиклол ёфт,
Мурғи бахташ бол ёфт,
Кӯшиши парвоз кард, аммо дарег,
Тир хӯрду хӯрд тег.
Хест бар по он замон ҳизби Ватан,
Бо Ватан шуд ҳамбадан.
Аҳли ному нанг шуд аъзои он,
Сози ҳақ – овои он.
Ин Ватанро аз дигар иқбол дод,
Сӯи бахташ бол дод.
Халқро бинмуд аз нав сарбаланд,
Дар ҳама даҳр арчманд.
Шуд батадрич асли ҳизби бахти халқ,
Хостори тахти халқ.
Мақсадаш амну бақои халқ шуд,
Худ садои халқ шуд.
Узви он ҳам аз азал халқ асту бас,
Тақядори бебадал халқ асту бас.
Даркушода-ст ону дилбикшода аст,
Ҳамчу халқ озода аст.
Мақсадаш солории мардум бувад,
Ёрии мардум бувад.
Ҳизби серии дил асту дидаҳост,
Ҳизби меҳр асту вафост.

Ҳизби насли навҷавони кишвар аст,
Ҷумларо болу пар аст.
Ҳизби сабзиш, ҳизби боғу гулшан аст,
Ҳар хазонро душман аст.
Ҳизби дур аз даъвии мовуманист,
Ҳизби нуру рӯшанист.
Ҳизби сарчамъии халқ асту диёр,
Ҳизби бунёд асту кор.
Тоҷикистонро кунад аз маш ҷавон,
Сарбаланди ҷовидон.
Бо Ватан, хуллас, ки ҳамчун аст он,
Ҳизби халқи Тоҷикистон аст он.

5+1

(Саҳнаи манзум)

*Қаҳрамонони Тоҷикистон Садриддин Айнӣ, Бобоҷон
Ғафуров, Мирзо Турсунзода, Нусратулло Махсум ва
Ширинишо Шотемур ба саҳна мебароянд.*

Ҳама:

Ормони мо ҳама озодии ин халқ буд,
Шодии ин халқ буд, ободии ин халқ буд,
Дар раҳи душвори қисмат ваҳдати ин халқ буд,
Бо талош осон намудан қисмати ин халқ буд.
Ин раҳи тақдири худро мо ба сар бинваштаем,
Мо дар ин раҳ борҳо аз ҷони худ бигзаштаем.

Садриддин Айнӣ:

Ман дар ин раҳ бурдам аз ёд, эй азизон, хӯрду хоб,
Чун раҳи қисмат навиштам сатрҳо пурпечутоб,
Халки ман, гуфтам, зи хайли шахриёрон будааст,
Буда худ номаш далел – аз тоҷдорон будааст.
Ял набудам ман, валекин марди майдон ҳам шудам,
Бо ҳазорон бебасар дастугиребон ҳам шудам.
Гуфтам, эй тоҷик, тоҷи хешро соҳиб бишав,
Он шукӯху эътибори пешро соҳиб бишав!

Бобоҷон Ғафуров:

Панди устои бузурги халқам андар гӯши ман,
Азм бинмудам зи ҷон бар хидмати халқу Ватан.
Аз раҳи таърих овардам китоби «Тоҷикон»,
Накӯҳо кардам зи таъхиру шитоби тоҷикон,
То шавад панде ба насли ҳозире ояндааш,
То бубинам дар ҷаҳон оғаҳдилу пояндааш.

Мирзо Турсунзода:

Кори устодону ёрон дар ниҳоду дар назар,
Бо супоришҳои халқи ҳештан кардам сафар,
Достону шеърҳо аз дӯстдорӣ хондамаш,
Сӯи сулҳу ваҳдату бунёдкорӣ хондамаш,
Эй басо овардамаш панди наву панди куҳан,
То шавад ҳоли ҷаҳон ибрат барои халқи ман.

Нусратулло Махсум:

Дар раҳи тақдири миллат, дар раҳи бахти диёр
Будаам бо халқ ҳамдам, будаам бо халқ ёр.
Аз дилу ҷон ҳоли неки халқу Меҳан хостам,
Чашмсери ҳештанро сер дидан хостам.
Дар раҳи бахти диёрам гар зи по афтодаам,
Дар раҳи фардо умедашро ба по бинҳодаам.

Шириншо Шотемур:

Гарчи Ширин буд номам, коми ман ширин набуд,
Дар дилам ҷуз ҳасрати ин миллати дерин набуд.
Буд ҳамчун хоки поки Тоҷикистони куҳан
Пора-пора аз табартаксим ҷисму ҷони ман.
Аз барои миллатам қатъӣ ба по бархестам,
Гар набошад миллати ман, чистам ман? Нестам!
Ман гузаштам андар ин дунё зи ҳаққи зистан,
Лек нагзаштам зи баҳри ҳаққи халқи ҳештан!

Ҳама:

Рӯзи Истиклоли миллат буд моро ормон,
Бехалал иқболи миллат буд моро ормон,
Рӯҳи мо шод аст ин дам аз замин то бар само,
Чун ба Истиклолу иқболаш расида халқи мо.
Зинда бод он кас, ки зинда расми нангу ор кард,
Тахтро барҷову бахти халқро бедор кард,
Ормони ҷони моро бо ҳақиқат ёр кард,
Дар раҳи иқбол Истиклолро подор кард!

Биступанч сол - биступанч бол

Рахбаре гурд
Халқро бурд
Бори дигар ба авчи шукӯҳаш;
Дар баландӣ,
Арчмандӣ
Шуд баробар дигар рӯху кӯҳаш.

Нақарот:

Биступанч сол –
Биступанч бол –
Боли парвоз бар авчи иқбол.
Биступанч сол –
Биступанч фол –
Фоли бахти наву тоза омол.

Тоҷикистон
Аз дилу чон
Бо ҷаҳон ҳамдилу ошно шуд,
Бо қарибу
дури дунё
Шуд қарин, ҳамдилу ҳамнаво шуд.

Нақарот.

Аз раҳи тахт –
Шаҳраҳи бахт
Шуд қарин эй басо манзили дур.
Аз дили об
Бо хати НОБ
Манзилу дил ҳама гашт пурнур.

Нақарот.

Рӯҳи аҷдод
Ҷумла шуд шод
Аз намакпосдорӣ авлод.
Пиру барно –
Дӯшу фардо
Мекунад мулки бемисл обод.

Нақарот.

Мурғи иқбол
Мезанад бол
Дар дилоро фазои мусаффо.
Дар фазои синаҳо хуш
Метапад бо ҳавас мурғи дилҳо.

Нақарот.

Бо Пешвои миллатем!

Дар бостонӣ мулки хеш
    Ҳастем мо насли чавон,
Рамзи баҳоронем мо
    Як умр бар рағми хазон.

Насли чавони миллатем,
    Рӯху равони миллатем,
Шухратфизои миллатем,
    Бо Пешвои миллатем!

Пушту паноҳи мо – Ватан,
    Пушту паноҳаш мостем,
Сар пеши пояш мондаем,
    Дар хидматаш барпостем.

Насли чавони миллатем,
    Рӯху равони миллатем,
Шухратфизои миллатем,
    Бо Пешвои миллатем!

Моро ба роҳи зиндагӣ
    Ҳар пешаву коре бувад,
Як пеша аммо муштарақ
    Моро ватандорӣ бувад.

Насли чавони миллатем,
    Рӯху равони миллатем,
Шухратфизои миллатем,
    Бо Пешвои миллатем!

Аз Пешво омӯхтем
    Бо сидку бо меҳру вафо
Бар кишвару бар халқи хеш
    Кардан чавониро фидо.

Насли ҷавони миллатем,
Рӯҳу равони миллатем,
Шухратфизои миллатем,
Бо Пешвои миллатем!

Морост дар роҳи ҳаёт
Ин азму чаҳду орзӯ –
Хоки Ватанро зар кунем,
Оби Ватанро обрӯ.

Насли ҷавони миллатем,
Рӯҳу равони миллатем,
Шухратфизои миллатем,
Бо Пешвои миллатем!

Сулҳ

Аз қадамат сафо расид,
Нур ба дидаҳо расид,
Меҳр ба ҷони мо расид,
Сулҳ ба ин саро расид!

Сулҳи ту меҳри ховар аст,
Сулҳи ту адли довар аст,
Гар бадан аст мулки мо,
Сулҳи ту ҷони дигар аст!

Бар лаби гушна нон бувад,
Бар тани хаста ҷон бувад,
Сулҳи ту ваҳйи осмон
Баҳри заминиён бувад.

Киназудост сулҳи ту,
Меҳрфизост сулҳи ту,
Доди Худост сулҳи ту,
Ҳастии мост сулҳи ту!

Офтоби Ваҳдат

Чун зарраҳои нур
Аз ахтарони дур
Мо бо ҳам омадем,
Пайванди чон шудем.

Моро ба ҳам расондаӣ аз меҳру аз вафо,
Эй офтоби Ваҳдати мо – Пешвои мо!

Бо ту раҳидаем
Аз чоҳи зиндагӣ,
Рафтем сӯи бахт
Бо роҳи зиндагӣ.

Моро ба ҳам расондаӣ аз меҳру аз вафо,
Эй офтоби Ваҳдати мо – Пешвои мо!

Бо ранчи бекарон
Ваҳдат насиби мост,
Аз ганчи ин ҷаҳон
Давлат насиби мост!

Моро ба ҳам расондаӣ аз меҳру аз вафо,
Эй офтоби Ваҳдати мо – Пешвои мо!

Меҳр аст ганчи мо,
Кони муҳаббатем,
Ҳамқисмати Ватан,
Ҳамҷони Ваҳдатем!

Моро ба ҳам расондаӣ аз меҳру аз вафо,
Эй офтоби Ваҳдати мо – Пешвои мо!

Файзи Ваҳдат

Неъмати беҳтарин файзи Ваҳдат бувад,
Офтоби замин файзи Ваҳдат бувад,
Ҳар замон як канори Ватан бештар
Мешавад нозанин, файзи Ваҳдат бувад.

Ҷовидон бошад ин нусрати халқи мо,
Давлати халқи мо - Ваҳдати халқи мо!

Халқи моро баҳам оварад беш аз ин,
Бо раҳи дилқаринӣ барад беш аз ин,
Бо вафо, бо сафо дар дилу ҷони мо
Меҳри халқу Ватан парварад беш аз ин.

Ҷовидон бошад ин нусрати халқи мо,
Давлати халқи мо - Ваҳдати халқи мо!

Дар раҳи азм чун ёри Сарвар шудем,
Аз дигар соҳиби тахту минбар шудем,
Соҳиби пар шудем,
Соҳиби фар шудем,
Ваҳдатовар шудем,
Ваҳдатофар шудем.

Ҷовидон бошад ин нусрати халқи мо,
Давлати халқи мо - Ваҳдати халқи мо!

Пайванд

I

Зиҳӣ ин бузургӣ, зиҳӣ ин камол,
Зиҳӣ ин шукӯҳу зиҳӣ ин ҷалол,

Зиҳӣ миллату Сарвари номдор,
Ҳама миллат аз заҳматат комёр.

Зиҳӣ сулҳу ваҳдат, ки эҳдо зи туст,
Зиҳӣ халқу давлат, ки эҳё зи туст.

Хазон бурда, сарсабзӣ овардаӣ,
Басо нахли уммед парвардаӣ.

Шукуфонда мулки дилафрӯзро,
Ҷаҳонӣ намудӣ ту Наврӯзро,

Нишони ту ҳар ҷой ободӣ аст,
Сарозодӣ асту дилозодӣ аст.

Намакпосдори бузургон, зиҳӣ,
Зинавзиндасози сутургон, зиҳӣ.

Саногӯи кори ту бодо замон,
Дуогӯи ҷони ту бодо ҷаҳон.

Зиҳӣ халқро маншаи боварӣ,
Зиҳӣ халқдорӣ, зиҳӣ сарварӣ!

II

Хирадманд бошад падарро писар,
Аз ӯ хуш бувад халқу хуштар падар.

Писар гар падарро накӯ ёвар аст,
Баду некро мисли ӯ довар аст,

Бувад хидмати Меҳанаш сарварӣ,
Ба фардои Меҳан бувад боварӣ.

Ба Наврӯзи Меҳан – ба фархунда ид
Як арзанда наврӯзӣ омад паид:

Чавонбахт як шахриёри чавон
Бишуд дар раҳи шаҳрдорӣ равон,

Ҳамон Рустам асту ба майдон шуда,
Чавонмард ҳамхайли мардон шуда.

Чу аз пушти Чамшеди даврон бувад,
Ба ӯ баста уммеди даврон бувад,

Писар ҳамрадифи падар омада,
Зи роҳи шарифи падар омада,

Чунин ҳамдилу ҳамнигоҳи падар
Равон бод умре ба роҳи падар!

Дилаш бод саршори меҳри диёр,
Дар ин роҳ Раҳмон варо бод ёр!

Душанбе аз ӯ бод ободтар,
Душанбегӣ аз хидматаш шодтар,

Дили Меҳан аз ӯ фараҳманд бод,
Падар шод аз ӯ, халқ хурсанд бод!

Миллато, бимон ҷовид...

Миллати азизи ман, эй чароғи ҳар маҳфил,
Омадам туро сарвар, омадам туро ҳамдил,

Гуфтамаат, ки эй ҳамчон, гуфтамаат, ки эй ҳамбар,
Сабр ними имон аст, шукр – нимаи дигар;

Сабру шукр овардӣ, ваҳдатат ҳадаф омад,
Асли хешро ҷустӣ, давлатат ба каф омад;

Гуфтамаат, ки мебояд раҳ барӣ ба сӯи пеш,
Бошӣ андар ин дунё раҳкушои баҳти хеш!

Гуфтамаат, ки бинодил роҳи баҳт меёбад,
Миллате, ки сар дорад, тоҷу тахт меёбад!

Гуфтамаат: бидон некӯ қадри ҳар бузургатро,
Раҳнамои фардоят ҳикмату адаб бодо!

Илму маърифат бодо раҳнамо ба давронат,
Миллато, бимон ҷовид зинда бо бузургонат!

Савганд

Савганд ба сарсабзиву савганд ба Наврӯз,
Савганд ба ин кишвари пайванд ба Наврӯз;

Савганд ба ин нурфишон Меҳани Хуршед,
Савганд ба уммеди дили миллати уммед;

Савганд ба ҳар иду ба ҳар шодии Меҳан,
Савганд ба озодиву ободии Меҳан;

Савганд ба хокаш, ки ҳама ганҷ биёрад,
Савганд ба обаш, ки ҳама нур биборад;

Савганд ба ҳар кӯҳ, ки тимсоли ғурур аст,
Савганд ба ҳар рӯд, ки сарчашмаи нур аст;

Савганд ба шеъраш, ки баланд аст чу кӯҳаш,
Савганд ба меҳраш, ки фузудааст шукӯҳаш;

Савганд ба ҳар сабзаи бархоста аз хок,
Савганд ба ин хок, ки болост зи афлок;

Савганд ба ҳар нахли тару меваи покаш,
Савганд ба ин лафзи хушу шеваи покаш;

Савганд ба ҳар модари дилпарвару дилсӯз,
Савганд ба ҳар тифлаки хушқисмату хушрӯз;

Савганд ба ҳар лонаяки шохи дарахташ,
Савганд ба ҳар хонаи пайвастаи бахташ;

Савганд ба ҳар дил, ки пайи меҳру сафо рафт,
Савганд ба ҳар мард, ки бо роҳи вафо рафт;

Савганд ба ин мақсади созандаи воло,
Савганд ба ин Роҳбари донову тавоно;

Савганд, ки сарсабзии ин мулк бихоҳем,
Наврӯзи Ватанро ҳамагон пуштупаноҳем!

Оби мо - ободии мо

Чӯю дарёҳои пур аз оби Меҳан зинда бод!
Пурдурахш ин кони сими ноби Меҳан зинда бод!

Пок медорад чу қалбаш обҳои хешро,
Ҷовидон ин обу ин одоби Меҳан зинда бод!

Чашми бедоре бувад ҳар чашмаи ин кӯҳсор,
Чашмҳои рӯшану беҳоби Меҳан зинда бод!

Гармии ҷону диланду рӯшноифаранд,
Обҳои пуртабу пуртоби Меҳан зинда бод!

Обрӯи хушдилон аст ибтиқори Пешво,
Обрӯи Меҳану аҳбоби Меҳан зинда бод!

Чун Зарафшону Сиру чун Вахшу Панҷаш то абад
Ҳамсадои шоирон Варзоби Меҳан зинда бод!

Доимо бодо накӯ Хингобро роҳи сафед,
Рӯи сурхи оби мо - Сурхоби Меҳан зинда бод!

Ҳар шабу ҳар рӯз дар ойнаҳои баҳру рӯд
Офтоби Меҳану Махтоби Меҳан зинда бод!

Оби мо - ободии мо, обрӯи мо бувад,
Обрӯи мардуми шодоби Меҳан зинда бод!

То абад, эй Ватан...

Поку бебок мо баччаҳои туем,
Зодаи меҳри ҳардамфизои туем,
Ҷони мойву мо ҷонфидои туем,
Дилфишон, ҷонфишон аз барои туем.

Сарбаланди ҷаҳон бо ливои туем,
То абад, эй Ватан, бовафои туем!

Ҳамчу девори Сомониён устувор,
Гурдҳои туем, пурдилу гурдадор,
Дастгират зи ҷон, дар раҳат пойдор,
Аҳди мо бошадат ҷовидонӣ ҳисор.

Даст бар дасти ту, по ба пойи туем,
То абад, эй Ватан, бовафои туем!

Рӯшан аз ҷашми мо шоми чун рӯзи туст,
Ҷашмамон ахтари оламафрӯзи туст,
Рӯҳи болои мо баҳти фирӯзи туст,
Гулфишон дасти мо асли Наврӯзи туст.

Хушдилу хушдимоғ аз ҳавои туем,
То абад, эй Ватан, бовафои туем!

Мо тани кишварем, мо дили кишварем,
Авҷи ту софу мо соҳиби ахтарем,
Обрӯи туро мо ба ҷон меҳарем,
Побапо дар бари раҳнамо раҳбарем.

Пешрав дар раҳи Пешвои туем,
То абад, эй Ватан, бовафои туем!

Давлатофар

Ту сарвари сафову ваҳдатоварӣ,
Барои халқи худ саодатоварӣ.

Ба ҳар диле вафову меҳр додаӣ,
Чаҳони меҳриву муҳаббатоварӣ.

Мақому қадри ҳикмат аз ту шуд баланд,
Ҳақимпарвариву ҳикматоварӣ.

Фузун шуд аз ту зӯру қудрати Ватан,
Барои мулку халқ қудратоварӣ.

Адӯи зиллативу хасми иллатӣ
Ва миллатофариву миллатоварӣ.

Ба бахти халқ давлатат зиёда бод,
Ки давлатофариву давлатоварӣ!

Халқи нав эҷод кардӣ...

Халқро озод кардӣ, зинда бош,
Мулқро обод кардӣ, зинда бош.

Тифлақонро додай иқболу бол,
Модаронро шод кардӣ, зинда бош.

Раҳ кушодӣ бешу чӯ кандӣ фузун,
Кори сад Фарҳод кардӣ, зинда бош.

Шахраҳи авлод то гардад яқин,
Ёд аз аҷдод кардӣ, зинда бош.

Базму шодӣ ёд додӣ чумларо,
Ғуссаро барбод кардӣ, зинда бош.

Родмардиरो намудӣ зинда боз,
Кори марди род кардӣ, зинда бош.

Додӣ ори тоза ҳар бонангро,
Тоза расми дод кардӣ, зинда бош.

Аз ҳазорон марди ҳар ҷониб равон
Якҷиҳат афрод кардӣ, зинда бош.

Бо нигоҳи тоза дар мулки куҳан
Халқи нав эҷод кардӣ, зинда бош!

Қасри Арбоб

Қасри Арбоб боби нав бикшод,
Гираҳи интиҳоби нав бикшод,
Бахти моро китоби нав бикшод.

Гуфт: «Эй миллате, ки қасрнишин
Будай, чун нишастай ба камин
Зидди ҳамқавм баҳри тоҷу нигин?»

Гуфт: «Эй миллате, ки дар ҳар боб
Дошти баргузида сад арбоб,
Аз чӣ имрӯз мондай бетоб?»

Қасри Арбоб боби нав овард,
Сад саволу хитоби нав овард,
Баҳри фардо ҷавоби нав овард.

Аз вакилон вакили дигар сохт,
Ҷонфидо сохту диловар сохт,
Ҳамғами халқу ёри кишвар сохт.

Ҳар сало буд як садои халқ,
Интиҳоби вакилҳои халқ
Буд дар асл муддаои халқ.

Бори аввал вакилу халқ ба ҳам
Шуд чунин ёру ҳамдигар ҳамғам,
Иттиҳоди падид шуд маҳкам.

Роҳи пуризитироб паймуданд,
Роҳи уммеди халқ бикшуданд,
Беҳато интиҳоб бинмуданд.

Қасри Арбоб ёфт арбобе,
Кашф бинмуд дурри ноёбе,
Дар ғами халқ пуртабутобе.

Поку бебокдил ба тахт нишаст,
Қолаби ваҳму тарсро бишкаст,
Қисмати мулкро гирифт ба даст.

Гуфт: «Мушкил агарчи бисёр аст,
Аввали кор сулҳ даркор аст,
Сулҳ даркори ёру ағёр аст.»

Чанг деу дади диёраш буд,
Бо даду дев корзораш буд,
Халқ дар ин набард ёраш буд.

Гуфт: «То як гуреза сарсон аст,
Хоб аз чашми ман гурезон аст,
Низ бедориам парешон аст.»

Гуфт: «То ҳаст як камонбардаст,
Хонаи халқ тираву сард аст,
Дили ман ошёнаи дард аст.»

Сина бикшод қониби ёрон,
Дил ба каф рафт сӯи ағёрон,
Ҷуст ҳамдил зи хайли дилдорон.

Дам зи Рустам заду Сиёваш зад,
Хештанро ба обу оташ зад,
Об дар оташи кашокаш зад.

Халқ имон ба ин имом овард,
Меҳру ихлосу эҳтиром овард,
Парчами бахтро ба бом овард.

Гашт он гирудор ҳам хомӯш,
Оташи кинабор ҳам хомӯш,
Чанги девонавор ҳам хомӯш.

Ҳама афтодадил зи ҷо бархост,
Дар нигоҳи ҳама зиё бархост,
Сӯхта шаҳру деҳ ба по бархост.

Пур зи нон боз хони мардум шуд,
Хонаи халқ пур зи гандум шуд,
Анчуман боз сохибанчум шуд.

Халқи тоҷик боз давлат ёфт,
Роҳи худсозиву саодат ёфт,
Ҳамчу созанда боз шуҳрат ёфт.

Пешвоё, диливу ҷони халқ,
Рустами асли достони халқ,
Як умедиву ҳафт хони халқ!

Бод табрик фатҳату бобат,
Боғи сарсабзу рӯди шодобат,
Чашни дилҷӯи Қасри Арбобат!

Қасри Арбоб – қасри ваҳдатсоз
Шуд пууровоза қасри давлатсоз,
Қисматорой қасри миллатсоз.

Каъбаи дилнавози мо ин аст,
Шоҳиди рамзу рози мо ин аст,
Қасри тақдирсои мо ин аст!

Таронаи сарнавишт

Аз дурдасти ормони мо расидӣ,
Чун ормони мо басо зебо расидӣ,
Додӣ ба мо дунё, чу як дунё расидӣ,
Ҳамчун давоми бахт, чун фардо расидӣ.

Моро ҳумои тозаболи бахт – Истиклол,
Пайки чаҳони безаволи бахт – Истиклол.

То раҳ ба сӯи бахти худ пайдо кунад миллат,
Раҳбар расиду раҳнамо аз ҷодаи қисмат,
Бахти накӯи халқро бинвишт дар сархат,
Давлат зи миллат муҳтарам шуд, миллат аз давлат.

Бо Пешво дидем мо рӯи накӯи бахт,
Бо Пешво пеши раҳи мо вост сӯи бахт.

Олам кушоду олами мо тангнои туст,
Пурнур умре ахтари мо дар самои туст,
Чизе туро дода Худо, гар аз барои мост,
Чизе Худо додаст моро, аз барои туст.

Як сарзамини чун биҳиштӣ, Тоҷикистон,
Моро сариву сарнавиштӣ, Тоҷикистон!

Раҳмонобод

Шаҳри дилҷӯи Бадахшонӣ, Раҳмонобод,
Зодаи ваҳдату имонӣ, Раҳмонобод.

Дасти ҳар гӯшаи ин мулк расидаст ба ту,
Пайки ҳамдастии дастонӣ, Раҳмонобод.

Камтар аз гармии Хуршед набошад ба сарат
Гармии тоқии хатлонӣ, Раҳмонобод.

Мевазад то ба абад меҳршамолат зи Шимол,
Нусхаи Суғду Зарафшонӣ, Раҳмонобод.

Дар паси кӯҳи Ҳисорӣ зи хисорот эмин,
Дар пайи рушд чу Раштонӣ, Раҳмонобод.

Каҳкашон аст давоми раҳи пуранворат,
Балки пайвастаи кайҳонӣ, Раҳмонобод.

То абад манзили уммеди дилу ҷон бошӣ,
Халқро додаи Раҳмонӣ, Раҳмонобод.

Фасли нуру нори Роғун мерасад!

*Нури Роғун ба хонуи ҳар як нафар мерасад.
Эмомалӣ Раҳмон*

Нури Роғун бо ҳазор омоли нав
Мерасад чун бахту чун иқболи нав,
Чун фурӯзон мешавад бо фоли нав,
Мешавад як рӯзи истиқлоли нав!
Халқи моро рӯи гулгун мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

НОБ-и оддӣ нест, сӯзу сози мост,
Баҳри фардои Ватан овози мост,
Як дари бар сӯи ваҳдат бози мост,
Балки нерӯгоҳи миллатсози мост!
Ваҳдати ҳамрӯҳу ҳамхун мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

То шавад рӯшан Ватанро анҷуман,
Дашту сахрояш шавад боғу чаман,
Ҳамватан бо зӯру азми Кӯҳкан
Мекунад бунёд фардои Ватан.
Умри сабзи кӯҳу ҳомун мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

Пойдорӣ то биёбад тахту бахт,
Кохи нур омад далели тоҷу тахт,
Мулк аз он, бингар, чи сон рӯшан шуда,
Балки кохи бахти мову ман шуда.
Рӯҳбахш ово зи ҳар сун⁵ мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

---

⁵ *Шакли халқии калимаи «сӯй».*

Азми инсонист дар Роғун аён,
Кӯшиши ҷонист дар Роғунаён,
Бахти кайҳонист дар Роғун аён,
Нури раҳмонист дар Роғун аён! –
Ин садо дилҷӯю мавзун мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

Эй Ватан, нанги ватандорӣ бибин,
Асли фарҳанги ватандорӣ бибин,
Бар лаб оҳанги ватандорӣ бибин,
Дар бар авранги ватандорӣ бибин.
Нангу номусро, нигар, чун мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

Рӯзу шаб дар кори Роғун Пешвост,
Бе масал, меъмори Роғун Пешвост,
Халқ чун парвонаҳо дар гирди ӯ,
Шамъи пуранвори Роғун Пешвост.
Тоҷикистон сарбагардун мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

НОБ-и Роғун орзӯи миллат аст,
Оби Роғун обрӯи миллат аст,
Боғи Роғун рангу бӯи миллат аст,
Нури Роғун нури рӯи миллат аст!
Сад умеди рӯзафзун мерасад,
Фасли нуру нори Роғун мерасад!

Пешвои ман

Эй расида бар сари ман, бар сарои ман
Вақти носозӣ чу сози ман, навои ман,
Вақти бемории ман ҳамчун давои ман,
Дар шаби ялдо чу субҳи пурсафои ман,
Пешвои миллати ман – Пешвои ман!

Гулхани хомӯшро додӣ навин партав,
Ҳар қади ҳамгаштаро афрохтӣ аз нав,
Бо накӯ иқбол кардӣ халқро ҳамрав,
Зӯри нав додӣ ба пои мо, ба пои ман,
Пешвои миллати ман – Пешвои ман!

То чавонбахтӣ бибинам дар чаҳони пир,
То шавам аз меваи боғи чавонӣ сер,
Пирзавқиро кунам то чораву тадбир,
Кардаӣ умри чавонатро фидои ман,
Пешвои миллати ман – Пешвои ман!

Пурсадо ин олам овози маро бишнид,
Хушсадотар гашт, то ин хуш садо бишнид,
Чун нидо бишнид рӯшан, чун дуо бишнид;
Эй садоят дар ҳама минбар садои ман,
Пешвои миллати ман – Пешвои ман!

Аз ту бошад нури нав дар хонадони мо,
Қудрати нав, зӯри нав дар ҷисму ҷони мо,
Осмони софу беғаш остони мо,
Роҳсозу раҳкушову раҳнамои ман;
Пешвои миллати ман – Пешвои ман!

Эй пайи кори Ватан, мо ёварат ҳастем,
Эй пару боли Ватан, болу парат ҳастем,
Дар ҳама кори начибат дар барат ҳастем,
Бишнава ин паймону аҳд, ин раъйу рои ман,
Пешвои миллати ман, Пешвои ман.

Чустай дар олами фонӣ бақои ман,
Кардаи боло дар ин дунё бақои ман,
Бо дуои ман расида аз Худои ман,
Меҳанамро кардаи чаннат барои ман,
Пешвои миллати ман – Пешвои ман!

Ташаккур, эй падарҳо...

Ташаккур, эй падарҳо,
Ташаккур, эй падарҳо,
Барои ин диёри чун бихишти дунё!

Як кишвари замонавӣ
Кардед аз ин диёр,
Бошад ба чор фасли сол
Пеши назар баҳор.
Бар чор сӯ, ки мекунем
Аз ҷону дил назар,
Зеботаранду бехтаранд
Ҳар як зи якдигар.

Ташаккур, эй падарҳо,
Ташаккур, эй падарҳо,
Барои ин диёри чун бихишти дунё!

Ҳар хонаи баландатон
Як сарбаландӣ аст.
Ҳар боғи мевақандатон
Зебописандӣ аст.
Ҳар роҳ – роҳи бахти мо,
Моро чу раҳбар аст.
Ҳар мактаби бамехратон
Оғӯши модар аст.

Ташаккур, эй падарҳо,
Ташаккур, эй падарҳо,
Барои ин диёри чун бихишти дунё!

Ҳарчанд бошад дар ҳаёт
Парвози мо баланд,
Ҳаргиз намеравад зи ёд
Ин мулки арҷманд.
Азбаски решаҳои мо
То ҷовидон дар ўст,
Ин хок такагоҳи мо,
Ин об обрўст.

Ташаккур, эй падарҳо,
Ташаккур, эй падарҳо,
Барои ин диёри чун бихишти дунё!

Қасам

Қасам ба номи неки рафтагон,
Қасам ба рӯҳи поки баҳри ин Ватан ба зери хок хуфтагон,
Қасам ба авчи ин самову хоксор ин замин,
Қасам ба рӯзҳои рафтаву ба рӯзҳои неки баъд аз ин,
Ки аскарони бовафои Меҳанем,
Ба халқ ҳамдиду ба мулк ҳамтанем!

Ба бонишону бенишон ҳама каси Ватан қасам,
Ба ҳар гули Ватан қасам, ба ҳар ҳаси Ватан қасам,
Ба ҳар навою ҳар суруди дилраси Ватан қасам,
Ба марзи ҳамчу марзи чон,
қаламрави муқаддаси Ватан қасам,
Ки аскарони бовафои Меҳанем,
Ба халқ ҳамдиду ба мулк ҳамтанем!

Қасам ба орзӯи пурумед модарон,
Қасам ба ишқи поки беғубор дилбарон,
Қасам ба қалби софи тифлакон,
Қасам ба пирҳои дилҷавон,
Ки аскарони бовафои Меҳанем,
Ба халқ ҳамдиду ба мулк ҳамтанем!

Қасам ба роҳи неку манзили Ватан,
Қасам ба рӯди софу пок соҳили Ватан,
Қасам ба боғи сабзу файзбор ҳосили Ватан,
Қасам ба оби нурбору гулфишон гили Ватан,
Ки аскарони бовафои Меҳанем,
Ба халқ ҳамдиду ба мулк ҳамтанем!

Қасам ба халқи дилкушоду бовафоямон,
Қасам ба мулки дилкушову босафоямон,
Қасам ба роҳу рости муҳиб раҳнамоямон,
Қасам ба пешрафти миллату қасам ба Пешвоямон,
Ки аскарони бовафои Меҳанем,
Ба халқ ҳамдиду ба мулк ҳамтанем!

Дуо

Мулки моро дар паноҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо,
Халки моро марди роҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Бар биҳиштат ҳар ки шак дорад, бар ин мулкаш биёр,
Тоҷикистонро гувоҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Кишвари моро дурахшонтар аз ину сарфароз
Ҳамчу Мехру ҳамчу Моҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Мардуми моро, ки ҳамчун мардуми чашмони мост,
Ҳамчу мардум дар нигоҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Бандаи худ монамон танҳо ба даҳри бандагӣ,
Покчону бегуноҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Ахтари моро панаҳ кун дар ҳама субҳи сафо,
Дар ҳама шои сиёҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Дидаи Яъқуби моро нури ҷовидон бидеҳ,
Юсуфи моро зи чоҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Бар сари ин давлату ин миллати дил рӯи каф
Сарварашро сарпаноҳи худ ниғаҳ дор, эй Худо.

Тоҷикистонам

Оли Сосонам ба ёду Оли Сомонам –
Тоҷикистонам;

Ёдгори он ҳама озодагон, ободкоронам –
Тоҷикистонам;

Решаам дар умқи таърих асту сар бар авчи давронам,
Тоҷикистонам;

Тозамулки ваҳдатоинҳову соҳибихтиёронам,
Тоҷикистонам;

Кишвари созандаи бунёдкоронам,
Тоҷикистонам;

Аз барои озмуни нангу ори ҷумла фарзандони худ
бемисл майдонам,
Тоҷикистонам;

Қиблаам некист умре, мазҳабам – одамгарӣ,
дар роҳи имонам,
Тоҷикистонам;

Ваҳдати халқ асту азму назми имрӯзи ману
фардои рахшонам,
Тоҷикистонам;

Азми оӣ ин бувад!
Аз Оли Раҳмонам,
Тоҷикистонам!

Балладаи Роғун

Аё Роғун,
Аё эй ормони осмонӣ –
Ҳамдаму ёри ҳазоронсолаи шабҳои тору тираи тоҷик!

Аё Роғун,
Аё эй ҳамғаи садасраи шамъу чароғи хираи тоҷик!

Аё Роғун,
Аё эй ҷовидона шарҳи рӯшанфикрӣ,
эӣ тафсираи тоҷик!

Ту дар андешаи ин халқи нуронӣ
Ҳазорон сол будӣ Кохи анвораш,
Ҳазорон сол –
Андар зулматистони замонҳо
Будай ҳамдарду ҳамдам,
ёру дилдораш.

Ту гӯӣ, буд Юсуф аслан ин миллат,
Ки андар чоҳи зулмат
Буд умре ҳамдамаш андешаи рӯшан;
Ту гӯӣ, нахли сабзи ормонҳо буд,
Ки ҳосил будаш аз қаъри сияҳгил
Шоҳу баргу решаи рӯшан.

Аё Роғун,
Ҳазорон сол тоҷикро
Ту чун нури басар будӣ,
Чу ҳамроҳи сафар будӣ
Ва дар парвоз бар авҷи хаёлу орзӯҳои мунираш
Болу пар будӣ...

***

Яки дар ормону орзӯ нуурофаринат модари ман буд,
Ки дар шабҳои зулмонӣ
Зи нури аллааш ин даҳр рӯшан буд
Ва аз гулҳои уммедаш
Хазонрезони умраш беҳ зи гулшан буд.

Дилашро гарчи деви тирагӣ умре сияҳ мекард,
Вай он дилро,
Ба монанди чароғи хираи бобой,
Бо хуни дилу ашки мунаввар тоза карда,
Нури шабҳои сиёҳу ёри раҳ мекард;
Шабу рӯзи сиёҳашро,
Ба монанди варақҳои сиёҳи умр,
таҳ мекард
Ва фарзандони рӯшанботини худро
Ба рағми дилсиёҳҳои қисмат
Бо сафедҳои мӯю дил
Арӯси дилрабо мекард,
шаҳ мекард...

Чунон дилгир буд аз тирагӣ модар,
Ки номи тифлакони хешро бо рӯшанӣ пайваст:
«Мунаввар» монд он якро
Ва «Равшан» дигариро,
Бо «Мунира» дар ба рӯи тирагии бахт гӯё баст...

Аё Роғун,
Ту, яъне, орзӯю ормони ҳар нафар,
ҳар хонадон будӣ,
Ту дар ҷону дили мо
Солҳое пеш аз ин нақбҳои хеш
Сӯи рӯшноӣ нақбҳои беш бикшудӣ...

***

Аё Роғун,
Ту нури зӯрбахши ҳастии мой,
Ту нури рӯшанисози беҳин ҳамдастии мой,
Ту рӯшансози дилпайвастии мой.

Бибахшо бар мани наздикбини хеш,
Бибахшо бар мани умре зи суди хеш дуру
  бо зиёни худ қарини хеш –
Зи тарси нону хӯрдан
Бурдамат аз ёд, вои ман,
Зи бими қону мурдан
Бурдамат аз ёд, вои ман,
Шуд аз афзун дағалкории қисмат
  дар дилам эҳсос номавзун,
Ба ҳам омехт дар фикру хаёлам
  нону қону
  рӯғану Роғун...

Ватан
                  аз баҳти бад
                                  чун зери бори шӯру ғавғо монд,
Ва мардум
                          хастаҷон аз дасти ғамҳо монд,
Ба шодӣ зумрае
                          буду набудат –
                                  чарххоятро ба савдо монд;
Надонистанд,
Ки рӯзе
                  бахрамон чун чархи гардун қадр хоҳад дошт,
Ки рӯзе
                  аз барои қисми Меҳан

Ҳамчу дил,
яъне, ки беамсол гардонандаи хун,
қадр хоҳад дошт...

Аё эй кони нуру рӯшноӣ,
Ман
барои тирақалбӣ,
тирафикрӣ,
тираҷонӣ
аз ту, инак, узр мехоҳам...

Барои он ки рӯшанфикр бошам баъд аз ин,
Рӯшан бикун роҳам,
Бикун рӯшан диламро,
низ чонамро,
Бисоз аз хеш огоҳам...

Аё Роғун,
Ки баъди бас шабу рӯзони зулмонӣ,
Пас аз он пошхӯрданҳои айёми парешонӣ
Ба мисли зарраҳои нур кардӣ халқи моро ғун,
Намон дигар, парешони ҷаҳон бошем,
Ба ҷанги зулматистони ҷаҳон бошем;
Шуд аз ту рӯшанистон манзили мову сарои ман,
Кунун бо дасти нуронӣ
Ва зӯри поки рӯхонӣ
Сари моро,
дили моро
бикун рӯшан...

Ба рӯҳи ормонии падар савганд, эй Роғун,
Ки умраш сарфи Норақ шуд,
Ки аз пурнур аз маш нур арзону қаторак шуд,
Ки аз роҳи адолат рафту моро одилӣ омӯхт;

Қасам бо модар, эй Роғун,
Ки бар мо зӯри дарки хушгилӣ,
хушгавхарӣ,
хушмахфилӣ омӯхт,
Ки умре сӯхту моро ҳамин рӯшандилӣ омӯхт,
Ки дигар,
то ки ҳастам,
дар мадори нур хоҳам буд!

Қасам бо дидаи рахшони дилдорон,
Қасам бо ёрии ёрон,
Дигар як умр ёри нур хоҳам буд!

***

Зихӣ, ашъори нуронӣ,
К-аз аввал буд Роғунро
Чу як ҳамдил,
чу як анбози рӯхонӣ!

Агар оғози шеърӯ шоирӣ
Он тоҷики бедордил,
Он тирачашми синарӯшан буд,
Ҷаҳон даҳ қарни дигар
Нурбор аз табъҳои ҳамчунон оина рӯшан буд,
Ки ҳар як сатрашон як ноқили анворро мемонд,
Зулматро зи дил меронд,
Дилро сӯи нури ҷовидон мехонд...

Аё Роғун,
Ба дунёи парешон карда моро ғун,
Ту захми пушти Айниро даво кардӣ,
Зи нав Бобои миллатро бапо кардӣ,
Ба Турсунзода овози дигар додӣ,
навин овоза бахшидӣ,

Ба Шириншоҳу Махсум зиндагии тоза бахшидӣ,
Ба мардум вусъати фикру назар додӣ,

Ватанро қаҳрамониҳои дигар,
қаҳрамониҳои дигар додӣ!

Аё Роғун,
Туй имрӯз як сарманшаи ашъори гарму поку нуронӣ,
Ки бо ҳар сатр –
ноқилҳои нурат
решапайванди дилу ҷонӣ!

Агар аз Рӯдакӣ то ҳол бинмуда
Суруду шеъри дилрас халқи моро ғун,
Дигар шеъре туй –
пайвандсози халқи мо, Роғун!

Зихӣ, даҳқарна он ашъор,
Зихӣ, машғалбадастони замон –
Муъмин Қаноат,
Лоиқу Бозор,
Ки шуд бо халқаҳои ҷонашон
он дилкушо ашъор
бо имрӯз пайваста,
Ки шуд аз тинати пурнурашон
он ноқили анвор
бо имрӯз пайваста;
Намуда васф ҷумла нури Норакрову Роғунро,
Намуда нурполо пайравиҳо ноқилони нурро –
шаҳсатрҳои поку мавзунро,
Ки бар рағҳои кишвар мебаранд аз ҷон
мураттаб ҷонфизо хунро...

Аё Роғун,
Дигар ҳар шеър
Бояд,
                    хамрадифи ноқилони ту,
  шавад гармибару пурнур,
Яъне,
                    гарму рӯшан бар дилу чонҳо шавад манзур!

***

Аё Роғун,
Туро ҳамфолҳо,
                    хамболҳои мо
  бино карданд,
Ба дасти худ,
                    ба азми бешикасти худ
  бапо карданд,
Бидех изнам,
                    ки бо онҳо бигӯям ман
Ду-се ҳарфе зи номи шоири ҳамқисмати Меҳан
(Ки гарчӣ ҳамраҳи онҳо набудастам,
Аз аввал хешро
                    бо сатрҳои гарму нуронӣ
  ба ноқилҳои нуру нор пайвастам):
«Аё ҳамфолҳои нурбахши ман,
Таҳамтанҳои зеби зини Раҳши ман,
Аё дарёдилони ҳамканору ҳамшиори
  нурофар рӯди Ваҳши ман,
Агар бо нуру нори манзилам
Пайванди Роғуни шумоям ман,
Барои гармии чону дилам
Як умр маҷуни шумоям ман!

Аё ҳамболҳои зӯрбахши ман,
Ки бо гармии дил
сардии афзунро ба сар бурдед,
Ба дилҳо гармӣ овардед,
бас дилро наафсурдед,
Гули уммед хандондед,
азбас худ напажмурдед,
Муборак бар шумо фарҳодии даврон,
Муборак бар шумо нуруфарин Роғон,
Муборак бар шумо
ичрои беамсол паймон,
ин ручӯи азму имон,
иртифои рӯҳу вичдон!»

***

Натанҳо мо туро аз обу аз гил сохтем, эй НОБ,
Натанҳо мо туро аз ҷону аз дил сохтем, эй НОБ,
Ту ҳам обу гили моро зи дигар сохтӣ чандон,
Ту ҳам ҷону дили моро зи дигар сохтӣ чандон,
Ту қад афрохтиву низ қад афрохтем он гуна мо афзун,
Ту сар афрохтиву низ сар афрохтем он гуна, эй Роғун!

Дили дарёи мо дам хӯрду гардон кард чархатро,
Сари болои мо
чун нухае аз чархи гардун
гӯиё овард чархатро,
Ки чун гардуни гардон
нурбахши сарзамин бошӣ,
Ба мисли Меҳри гардун
бар дилу ҷонҳо қарин бошӣ!

Ту аз сидку вафову азми мо бишнохтӣ моро,
Ту аз санги садоқат,
оҳани безанги ҳиммат
сохтӣ моро!

Аё Роғун,
 Табиӣ сарбаландиҳои миллат гашт сарбандат,
 Баландиҳои ҳиммат сарбаландӣ дод садчандат,
 Дили пурнури мардум Кохи нурат кард,
 Сабурат кард чун худ,
                                     пурғурурат кард,
 Ба заҳмат оstonатро
                                     пурахтар осмон бинмуд,
 Раҳи хокии Меҳан –
 Ин раҳи поку раҳи афлокиатро
                                     асли Роҳи Қаҳқашон бинмуд...

***

Аё Роғун,
 Ки рамзи орзӯи мардуми моӣ,
 Маҳу Хуршеди моӣ,
                                     анҷуми моӣ,
 Дигар серем –
 Пурнуру фаровон гандуми моӣ,
 Дигар сармасти такдирем,
 Нурунӣ майиву дар хуми моӣ!

Агар то ҳол
       дар аҳду вафову
                                     устувориву матонат
   будӣ исботу гувоҳи мо,
 Туӣ пурнур баъд аз ин
                                     ба сӯи Рушд роҳи мо,
 Агар якчанд будӣ васлаи душманкуши мо,
 Баъд аз инӣ рамзи қалби дӯстдору дӯстхоҳи мо!

Аё Роғун,
 Натанҳо аз ту дунёи умеди мо мунаввар шуд,
 Зи ту ҳар қатра оби Тоҷикистон боз гавҳар шуд,
 Зи ту ҳар зарра хокаш беҳтар аз зар шуд

В-аз ин баргар –
Зи ту ҳамчону ҳамдил Халқу Сарвар шуд,
Ҳама соҳибватанҳоро дилу афкор дигар шуд!

Аё Роғун,
Аё эй бар дилу бар чон қарин,
Эй Нораки асри навин,
Сарчашмаи нуру умеду ормони мо
Ва ҷовид
    Офтоби дигари
                        пурнур мулки беҳ зи ҷони мо!

Аё Роғун,
Яқин, бо вусъату паҳно
                        ба ҳар як фарди Меҳан
  вусъату паҳнои афқору назар додӣ,
Ватанро қаҳрамониҳои дигар,
  қаҳрамонҳои дигар додӣ!

Ту рӯшантар намудӣ олами зебои миллатро,
Ба дунё пешкаш кардӣ нақӯ дунёи миллатро,
Зи анвор офаридӣ ҳайкали зебои миллатро,
Сари болои миллат –
                                Сарвари волои миллатро!

Аё Роғун,
Ту дигар барқафшон дидаи ояндабини халқи мо ҳастӣ,
Ҳамора пурчило тоҷи яқини халқи мо ҳастӣ,
Дили саршор аз анвору нори халқи мо ҳастӣ,
Ва барҷо пайкара
                        бар Офтоби баҳти миллат –
  Пешвои устувори халқи мо ҳастӣ!

Пешаи маҷмӯи мо

Ман мусаввир мешавам, то зиндагӣ рангин шавад,
Мешавам ман кӯҳкан, то зиндагӣ ширин шавад,
Мешавам ман барзгар, то тухми неки парварам,
Мешавам ман коргар, то кор пуртахсин шавад.

Эй Ватан, дилбаставу бонанг фарзандат шудем,
Аз ҳавою аз ҳавас дил канда, дилбандат шудем.
Сад ҳазорон ҳамдилу ҳамчон баҳам дар хидматем,
Ҳамдилу дилбастаи якрӯю садчандат шудем.

Садкаи номи нақӯят, неқномони туем,
Вориси Сомониву насли басомони туем.
Ибрати мо Пешвои миллати маҳбуби мост,
Пешворо пайравему пешгомони туем.

Роҳсозат мешавем, аз мо шавад роҳат сафед,
Барққорат ҳам, шавад то субҳу беғоҳат сафед.
Содики кори ту будан пешаи маҷмӯи мост,
То шавад дар лавҳи олам ҷояту ҷоҳат сафед.

То ки пайванди абад бо ҳалкаи барқат кунем,
Бо фаровон нуру норат шуҳраи Шарқат кунем.
Мекашем аз ҷону дил заҳмат, ки бошӣ сарфароз,
Дар баҳои оби рӯ, дар обрӯ гарқат кунем.

Пайрави Сосон шудӣ, Сомон шудӣ...

(тарона)

Пайрави Сосон шудӣ, Сомон шудӣ,
Халкаи пайванди ҷовидон шудӣ,
Дар тани афсурдаи мо ҷон шудӣ,
Рамзи иҷрои ҳама паймон шудӣ.

Нақарот:

То ки бо Меҳан шудӣ ҳамобугил,
Халқи Меҳан бо ту шуд ҳамҷонудил,
Пешвои миллати маҳбуби мо,
Раҳнамои кишвари матлуби мо.

Аз ту шуд наздик роҳи дури мо,
Шуд раҳо аз ҷоҳи зулмат нури мо,
Аз ту бошад ин дили масрури мо,
Кишвари бар аҳли дил манзури мо.

Нақарот.

Дар миёни шӯру ғавғои ҷаҳон
Корвонӣ, бо раҳи хешӣ равон,
Мулки худро карда боғу бӯстон,
Халқи худро карда ҳампойи замон.

Нақарот.

Раҳраво, ҳампойи халқи худ туй,
Хушдило, ҳамтои халқи худ туй,
Қомати болои халқи худ туй,
Ҳар кучо симои халқи худ туй.

Нақарот.

Ба боғи вафо боғбон зинда бод,
Ду Сарвар, ду марди замон зинда бод!

Дар пештоқи масҷиди миллат

Аз рози ту мо ниёзи миллат дидем,
Аз сӯзи ту мо гудози миллат дидем,
Арзанда имоми ҳозири халқ туй,
Аз сидқи ту мо намози миллат дидем!

Мундарича

<i>Пеизуфтор</i>	3
Симой халқ.....	4
Сулҳ овард ӯ.....	5
Ормон.....	8
Давронсоз.....	9
Қахрамони Ваҳдат.....	10
Ин мулоқоти поки наврӯзӣ.....	11
Рӯзи интиҳоб.....	14
Наврӯзгоҳи маънавий.....	16
Меъмори Истиқлол.....	18
Зодрӯз.....	19
Пешвои Миллат.....	21
Тақяғоҳ.....	23
Ҳизби халқ.....	25
5+1.....	27
Биступанҷ сол - биступанҷ бол.....	29
Бо Пешвои миллатем!.....	31
Сулҳ.....	33
Офтоби Ваҳдат.....	34
Файзи Ваҳдат.....	35
Пайванд.....	36
Миллато, бимон ҷовид.....	38
Савганд.....	39
Оби мо - ободии мо.....	40
Эй Ватан.....	41
Давлатофар.....	42
Халқи нав эҷод кардӣ.....	43
Қасри Арбоб.....	44
Таронаи сарнавишт.....	47
Раҳмонобод.....	48
Фасли нуру нори Роғун мерасад!.....	49
Пешвои ман.....	51
Ташаккур, эй падарҳо.....	53
Қасам.....	55
Дуо.....	56
Тоҷикистонам.....	57
Балладаи Роғун.....	58
Пешаи маҷмӯи мо.....	68
Пайрави Сосон шудӣ, Сомон шудӣ.....	69
Дар пештоқи масҷиди миллат.....	70

Низом Қосим

Рамзи Ватан

(мачмӯаи шеърҳо)

Мухаррири саҳифабандӣ ва ороиш
Улуғбек Очилзода

Ба матбаа 15.04.2019 супурда шуд.
Чопаш 08.05.2019 ба имзо расид.
Андозаи 60x84 1/16. Ҷузъи чопӣ 4,5.
Адади нашр нусха 5000

Дар Маркази таҳия, нашр ва муомилоти китобҳои дарсӣ,
илмию методии Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудааст.

Нишонӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон ш. Душанбе,
кӯч. Нисор Муҳаммад 13^а
Тел.: 221-69-13, 227-48-09.
E-mail: mmarkaz@list.ru